

ÖK-sekretariatet

Protokoll nr 2/2023 från möte med övervakningskommittén för Sveriges strategiska plan för GJP

Tid: Den 22 november 2023

Plats: Digitalt

Dagordning: Se bilaga 1

Deltagare: Se bilaga 2

1 Mötets öppnande

Ordföranden Tobias Olsson (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) förklarade mötet öppnat och hälsade ledamöterna välkomna.

2 Godkännande av dagordningen

Övervakningskommittén beslutade att godkänna dagordningen.

En övrig övergripande fråga om investeringsstödet för ökad konkurrenskraft anmäldes av Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**). Frågan var hur det kan hanteras framåt att det finns många avslag och få bifall i stödet, vilket LRF får signaler om.

Sofia Björnsson frågade också om återkoppling efter den skriftliga proceduren om hur de slutliga urvalskriterierna blev och om ÖK:s yttrande har haft påverkan. Thérèse Ljungquist (**ÖK-sekretariatet**) svarade att ÖK inte har fått återkoppling ännu och att Jordbruksverket ska lämna ett svar på yttrandet före årsskiftet.

3 Lägesuppdatering om strategisk plan och kommunikationsaktiviteter

Sara Grigoryan och Thérèse Ljungquist (**ÖK-sekretariatet**) presenterade Jordbruksverkets lägesrapport respektive Jordbruksverkets kommunikationsaktiviteter för strategisk plan (se bilagor 3a och 3b).

Diskussion

Jörgen Wissman (**Naturvårdsverket**) menade att skyddszoner är viktigt över tid och undrade hur många skyddszoner som har brutits med tanke på att antalet ansökningar har minskat. Christine Bergh (**Jordbruksverket**) tog med frågan och bad att få återkomma (se bilaga 9). Olof Johansson (**Jordbruksverket**) undrade om LRF har kunskap om varför antalet sjunkit. Sofia Björnsson behövde stämma av med kollegor, men gissade att en förklaring kan vara att många lantbrukare kanske vill bryta och starta om och så in på nytt, men att man kanske avvaktar till nästa år på grund av höga spannmålspriset. Christine Bergh nämnde att lantbrukare möjligen planerar för miljöytor från 2024. Göran Blom (**Naturvårdsverket**) noterade att det på sidan 3 anges att växelkursen innebär att 2,2 miljarder kronor förloras och ville veta om något kan göras åt det, förutom att kronan stärks. **Ordföranden** förklarade att det beror på hur man sätter växelkursen för den strategiska planen för GJP. Göran Blom undrade om det finns konkreta tankar på ändring av programkursen, men Ordföranden svarade nej, inte i nuläget. Åsa

Wolgast Broberg (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) tillade att det är en förordning som styr vilken växelkurs som samtliga program ska ha, alltså inte bara strategisk plan för GJP och förtydligade att det gäller pelare II-stöden i strategisk plan.

Anneli Weinholt (**EU-kommissionen**) kommenterade att målvärden som inte nås ska ses i förhållande till prestationsöversynen och relaterat till resultatindikatorer. Sara Grigoryan (**ÖK-sekretariatet**) svarade att stöden följs på åtgärdsnivå med grund i utfallsindikatorerna och att de behöver följas årsvis även om det inte är lika strikta regler som gäller för dessa. Annelie Stomberg (**Jordbruksverket**) tillade att det är utfallet vi tittar på nu i lägesrapporten. Elisabeth Hidén (**LRF Ungdomen**) kommenterade att hur målen uppfylls beror på genomförandet. Föreseningar i handläggningen och att besked inte kan lämnas om hur lång tid det tar är ett hinder. Elisabeth undrade vad Jordbruksverket gör för att hjälpa länsstyrelserna i arbetet att lösa situationen. Vissa lantbrukare bygger bara om man får stöd. I fråga om startstöd menade Elisabeth att ganska många som upplever det som ett lotteri och att det är viktigt att tänka på hur detta kommuniceras och hur man kan jobba framåt, då en lantbrukare inte räknas som nystartad så länge. Elisabeth Hidén konstaterade att en ung nystartad lantbrukare till exempel är mer benägen täckdika med mera än en äldre. Annelie Stomberg (**Jordbruksverket**) bekräftade att lägesbilden visar ett stort söktryck och att handläggningen släpar efter. Att det är två program att hantera samtidigt ger en ökad arbetsbörda. Nya villkor och ett stort omtag när det gäller urvalskriterier har inneburit nya rutiner att lära sig. Jordbruksverket genomför utbildningar i så stor utsträckning som möjligt och tar hand om frågor och synpunkter. Det finns en gemensam process med länsstyrelserna där vi bland annat tittar på handläggningen. När det gällde kommentaren om startstöd hade Annelie Stomberg inte något svar, förutom att urvalskriterierna styr vilka ärenden som väljs. Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**) uppgav att det i uppstartsfasen har varit svårt för handläggare att bedöma vilka uppgifter som är rimliga och trovärdiga och att hitta system för det, vilket har tagit tid. Takbeloppet är högt i södra Sverige och det är viktigt att rätt ansökan beviljas. Stefan nämnde vidare att det varit en del problem i ansökningstjänsten, t.ex. urvalsmallar, och att ett problem med dessa i ett ärende kan bromsa andra. För startstödet såg Stefan Carlsson en förklaring i att det är väldigt lite pengar i förhållande till ansökningstryck. Stefan Carlsson tillade att det även har att göra med uppdaterade urvalskriterier för djurstallar, vilket dock kommer innebära en förbättring framåt genom att ansökningarna kommer skilja mer i poäng.

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) anknöt till den övriga fråga hon anmält om att det är få bifall i investeringsstöd för ökad konkurrenskraft och ställde flera frågor. Frågorna rörde planerade enhetsbelopp och fördelningen av budget till olika delar, om budgeten kan omfördelas, hur länsstyrelserna har fördelat budgeten över år och hur förfarandet går till i praktiken. För insatser med få ansökningar, t.ex. minskad ammoniakavgång undrade Sofia Björnsson om stödnivån är den rätta eller om den borde höjas för att öka intresset, även med tanke på att lantbrukarna har svårt med lönsamheten och att sommarens väder ger effekter flera år framåt. Annelie Stomberg (**Jordbruksverket**) svarade att det stämmer att bifallsfrekvensen för hela investeringsstödet för ökad konkurrenskraft är 34 % och för stallar 27 %, vilket är lägre jämfört med landsbygdsprogrammet. Stödet ser dock inte likadant ut, då det innehåller fler delar till exempel investeringar i täckdikning, växthus och minskad ammoniakavgång. Budgeten gäller hela åtgärden med en indikativ fördelning på de olika delarna och målvärdena är framtagna utifrån det. Annelie Stomberg förklarade att en flytt av pengar mellan delar med olika snittkostnad påverkar möjligheten att nå målen. Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**) kommenterade att länsstyrelserna har lagt budgetar per år som prognos och för del flesta är det en framtung budget, det vill säga lite mer pengar i början. Målstyrningen är ganska tuff och om målet ska nås kommer det att bli många avslag. Stefan Carlsson uttryckte oro för målet om täckdikning. Länsstyrelserna får in ett fåtal ansökningar trots marknadsföring, det är fortfarande stöd till stallar som

söks. Många lantbrukare väntade med investeringar tills öppnandet av strategisk plan för att kunna få högre stödbelopp och det var enligt Stefan därför en stor konkurrens inledningsvis. Stefan Carlsson förklarade också att om den sökande inte har påbörjat investeringen och ansöker igen i nästa omgång finns möjlighet att beviljas stöd då.

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) undrade ifråga om täckdikning om det inte går att förenkla ansökningsförfarandet och föreslog att myndigheter, organisationer, rådgivare tillsammans kunde försöka identifiera varför antalet ansökningar är lågt och vad man kan göra för att öka det. Olof Johansson (**Jordbruksverket**) höll med om detta och menade att det är en del av målstyrningsprocessen. Olof svarade vidare att myndigheterna inom ramen för denna process måste undersöka varför söktrycket är lågt i vissa delar och komma med förslag på förbättringar, både där intresset är högt och där det är lågt.

4 Stödmyndigheternas lägesrapporter

Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**), Pasi Kemi (**Jordbruksverket**), Jenny Edvinsson (**Lokalt ledd utveckling Sverige**) samt Ingela Nilsson (**Sametinget**), presenterade läget i genomförandet av den strategiska planen för GJP utifrån respektive verksamhet (se bilagor 4a–4c).

Diskussion

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) frågade om naturbetesmarker där vissa inte kommer att godkännas och hur mycket som påverkas av försenad markklassning samt om måluppfyllelsen för tillfälliga markklasser. Sofia uttryckte även förvåning gällande skötsel av våtmarker och dammar där måluppfyllelsen är låg för de nya formerna och hög för de gamla ersättningsformerna. Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**) kommenterade att lantbrukaren får 85 % i delutbetalning, vilket är mer än den ordinarie regleringen medger, och om eventuella avvikelser inte ryms inom de resterande 15 % kan det bli återkrav. För betesintensiva marker är detta mer vanligt. Sara Grigoryan (**ÖK-sekretariatet**) svarade att det inte finns någon målsättning för de olika typerna av våtmarksstöd från tidigare programperioder som ingår i strategisk plan, men man kan notera att den sammanlagda summan av de ansökta arealerna (11 000) ligger bra till i förhållande till målvärdet. Det kan vara lite missvisande och kan förtydligas i nästa lägesrapport.

Maria Gustafsson (**Nationella nätverket för GJP**) frågade Ingela Nilsson (**Sametinget**) om de haft dialog med sina finska motsvarigheter för ömsesidigt lärande om handläggning etc., men även om innovationsfrågor med tanke på att rennäringen har möjlighet att söka stöd inom EIP. Maria tillade att finska nätverket är intresserade av samarbete. Ingela Nilsson svarade att Sametinget har prioriterat Interreg för gränsöverskridande frågor och att man för närvarande arbetar med ansökningar inom investeringsstöd för ökad konkurrenskraft.

5 Digital markuppföljning

Agnes Völlo (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) informerade om att Jordbruksverket i mars 2023 fick i uppdrag att ta fram en långsiktig strategi för markuppföljning som dellerans inom ett större uppdrag som ska slutredovisas i maj 2024. En effektiv och ändamålsenlig förvaltning behövs för att uppfylla målen. Ett strategiskt underlag behövs om vart Sverige är på väg, men därutöver behöver Regeringskansliet som behörig myndighet följa Jordbruksverkets arbete med att uppfylla EU:s regler. Uppdraget delredovisades i september. Sofia Björnsson efterfrågade Jordbruksverkets redovisning som Agnes lovade att skicka till henne.

Sanja Lesic (**Jordbruksverket**) informerade om vad uppföljning av jordbruksmark med digital teknik är, hur det har gått 2023 samt utvecklingen kommande år (se bilaga 5).

Diskussion

Elisabeth Hidén (**LRF Ungdomen**) undrade dels hur digital övervakning upplevs av jordbrukarna, dels om något kan göras för att minska osäkerheten för jordbrukare om man blir uttagen för kontroll med tanke på att man i det fallet inte får dra tillbaka skiften. Josefine Johansson Zuazu (**Ekologiska Lantbrukarna**) instämde i den andra frågan då flera av deras medlemmar också har kommenterat om det. Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) tillade att reglerna tillåter att dra tillbaka skiften sent men dubbla system med fältkontroll och markanalys innebär att det blir olika villkor för hur kontroller görs. Sanja Lesic (**Jordbruksverket**) tog med sig frågorna (se bilaga 9). Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**) kommenterade att man gör markuppföljning istället för efterkontroller och jordbrukarna har oktober månad ut på sig att göra ändringar. Jordbrukarna har också fått information från länsstyrelserna och har då kunnat dra tillbaka sitt skifte. De flesta skickade geo-tagat foto som visade att de var klara. Vissa gjorde inget och de fick avdrag. Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) undrade även hur mycket fältkontroller som kommer att finnas kvar när systemet är infört. Sanja Lesic (**Jordbruksverket**) svarade att antalet 3 300 som tidigare fick fältkontroll har minskat och landat på 1 700 gårdar, dvs. ungefär en halvering för antal gårdar som tas ut för fältkontroll. Om de arealbaserade delarna inom kompensationsstöd kan bli helt markuppföljningsbara till stödår 2025 kan det gå ner till ca 1 500 kontroller. Mycket lägre än så går det inte att komma utifrån dagens stödutformning. Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**) tillade att det under nästa år kommer att bli högre kontrollfrekvens på kompensationsstödet i landet samt att det i övrigt blir en ökad arbetsbörda på grund av kvalitetskontroller.

6 Ansökningsmönster och kommunikationsbehov för fånggröda, mellangröda och vårbearbetning

Ellen Hill (**Jordbruksverket**) presenterade en utredning med syfte att fördjupa kunskapen och bidra till underlag för proaktivt arbete i genomförandet av ersättningarna (se bilaga 6). Utredningen föreslår riktade kommunikationsinsatser för att öka anslutningen av areal till de tre ersättningarna fånggröda, mellangröda och vårbearbetning för kolinlagring och minskat kväveläckage (eco-schemes).

Diskussion

Jörgen Wissman (**Naturvårdsverket**) undrade hur stor andel av åkermark inom nitratkänsliga områden som ersättningen ”träffar”, dvs. hur stor del av det gråa området i bilden som ersättningen ger effekt för. I vissa fall är det lite åkermark inom dessa områden. Ellen Hill (**Jordbruksverket**) svarade att det inte ingick i detta uppdrag att samla in mer data, men höll med om att det vore värt att titta på framåt.

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) undrade om målvärdena alls är realistiska. LRF får signaler från medlemmarna att det efter ett sådant här år kanske inte blir sått på alla planerade platser. Man kan misstänka att fler och fler kanske tar i när man ansöker på våren och drar tillbaka skiften utifrån hur det blir. Sofia menade att det vore bra att göra om istället för att dra tillbaks, dvs. att bara ge en indikation på våren och flytta senare. Sofia uttryckte även att det är bra att det finns ettåriga stöd nu. Ellen Hill (**Jordbruksverket**) svarade att hon inte är rätt person att kommentera om rimliga målvärden, men de justeringar som ligger för godkännande i ändringsförslaget av strategisk plan ändrar fördelningen men inte totalen. Det är viktigt att följa utvecklingen. Under 2023 har ca 10 % av ansökt areal av fånggröda och mellangröda dragits tillbaka av lantbrukarna. Det ger ett styrvärde för prognoser framåt. Frågan om ansökansförfarandet var enligt Ellen inte heller en fråga för henne.

Göran Blom (**Naturvårdsverket**) lämnade inspel till kommande uppföljning eller utvärdering och menade att man skulle undersöka utpekade nitratkänsliga områden med tanke på att olika delar inom åtgärden gör mer eller mindre nytta för dessa områden. Det vore önskvärt att se hur

väl faktiska ansökningar och åtgärder träffar de områden där man får mest miljönytta för pengarna. Ellen Hill (**Jordbruksverket**) svarade att det är en kommentar att ta med framåt. En sådan utredning kräver att data ska finnas.

7 Information om processen för den årliga prestationsrapporten

Madielene Wetterskog (**Jordbruksverket**) informerade om processen för den årliga prestationsrapporten (se bilaga 7).

Diskussion

Göran Blom (**Naturvårdsverket**) undrade hur ÖK ska hantera yttrandet, om det ska ske genom skriftlig procedur. **ÖK-sekretariatet** svarade att det blir ett digitalt möte i januari där denna fråga tas upp.

Elisabeth Hidén (**LRF Ungdomen**) hade noterat ett siffersatt mål om föryngring i lantbrukarkåren och att större strukturella förändringar innebär färre djur och undrade om det finns någon plan för att vända den trenden. Lena Callisen (**Jordbruksverket**) svarade att det finns en indikator som går till startstöd och unga, men inget generellt mål hur åldersstrukturen är i stort. Samma gäller för djurantalet. Det finns andra mål som har djurenheter på olika sätt. Elisabeth Hidén undrade vidare om djurenheterna också har minskat och om det hänger det ihop med de generella minskningarna. Olof Johansson (**Jordbruksverket**) svarade att det inte finns några produktionsmål i strategiska planen, utan bara mål för stöden. Från Jordbruksverkets sida handlar det om att främja produktionen och livsmedelsstrategin har som allmän målsättning att öka produktionen. Jordbruksverket arbetar med olika uppdrag och försöker styra strategiska planen så bra som möjligt och mot livsmedelsstrategin. **Ordföranden** kommenterade att det finns EU:s formella mål och nationella mål, men inga produktionsmål i livsmedelsstrategin idag. Urve Laas (**EU-kommissionen**) nämnde att det i alla medlemsstaters strategiska planer finns ett avsnitt som heter kontextindikatorer som uppdateras då och då vad gäller antal djur och gårdar och att detta följs noga inom EU.

8 Information från Förvaltningsmyndigheten

Olof Johansson (**Jordbruksverket**) informerade att det på Jordbruksverket pågår en omorganisation som berör arbetet med EU-stöden. Man går från en stor avdelning med flera sektioner till tre avdelningar. Den nya organisationen består av en avdelning som ansvarar för ackrediteringskraven och är utbetalande organ, en avdelning som ansvarar för de areal- och djurbaserade jordbrukarstöden och en avdelning som ansvarar för projekt- och investeringsstöd. Till Jordbruks- och analysavdelningen, där uppgifter för förvaltande myndighet ingår, kommer en del nya uppgifter vilket innebär vissa anpassningar inom befintlig struktur. Dessutom tillkommer en ny enhet för fiske och vattenbruk. Vidare har Jordbruksverket varslat personal med anledning av en pressad ekonomisk situation. Varslet är riktat till den nuvarande EU-stödavdelningen. Administrationen behöver dras ner till mer normala förhållanden efter avslutat reformarbete och det har inte lösts genom naturlig personalomsättning. Effektiviseringar ska göras för att minska risken för längre handläggningstider.

När det gäller uppdrag som Jordbruksverket fått har ett varit att lämna förslag till förändring av den strategiska planen för att öka lönsamheten och robustheten. Förslagen skulle även kunna leda till en planändring. Slutsatsen från Jordbruksverkets sida är att vi inte ser behov av nya stöd eller ersättningar. Vår bedömning är att den strategiska planen kommer att få ett bra budgetutnyttjande. När det gäller behov av att omfördela medel ser Jordbruksverket behov av att höja ersättningsnivåer för att möta högre kostnader på grund av ökad inflation sedan 2022 samt att utvidga stödet till precisionsjordbruk till att omfatta hela landet. Ett annat uppdrag Jordbruksverket fått och som ska redovisas den 1 december handlar om att stärka beredskapen i

landet. Jordbruksverkets förslag är företagsnära rådgivning. Ett redan redovisat uppdrag handlar om analys av skolfruktstöd med en omfattning på 38 mnkr per år. Jordbruksverket har konstaterat att administrationskostnaderna för stödet är höga i förhållande till budget. Rent allmänt för myndigheten är afrikansk svinpest en stor fråga. Arbetsuppgifterna var väl förberedda tillsammans med SVA. Jordbruksverket upplever att frågan har hanterats väl och att det varit en bra samverkan. Många ur personalen har involverats och det har påverkat andra områden på myndigheten.

Diskussion

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) undrade om utbetalningarna av krisstödet kan göras som planerat. Olof Johansson svarade att det görs enligt plan.

Jenny Ekman (**Naturskyddsföreningen**) hade fråga kring risker för störning kopplat till tillfällig markklassning. Olof Johansson svarade att det finns risk men att det är Jordbruksverkets uppgift att se till att det är så lite störning som möjligt och att effektivisera i handläggningen. Jenny ställde även en fråga om växelkursen samt om pengarna som blir över i landsbygdsprogrammet kan täcka behov i strategisk plan till följd av kostnadsökningar som beror på inflation. Olof Johansson svarade att växelkursen inte är en fråga för Jordbruksverket. För pelare I finns en fastställd växelkurs. Att flytta pengar från landsbygdsprogrammet till strategisk plan är inte möjligt. Åsa Wolgast Broberg (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) tillade att frågan om växelkursen hanteras och har pågått under längre tid.

9 Information från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Åsa Wolgast Broberg (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) informerade om planändring 1. Regeringen beslutade om ändringen i juni. Efter att frågor från EU-kommissionen hade besvarats, skickades ett reviderat förslag. Under sommaren och hösten uppkom en dialog gällande tillämpningen av GAEC 8 som gäller landskapselement. I det reviderade förslaget ingår skydd av landskapselement i hela landet från 2025 och 2026, istället för endast i södra Sverige vilket är fallet nu. Beslut kommer förhoppningsvis innan jul så att ändringarna hinner införas i tid inför att SAM-ansökan öppnar i februari. Kopplat till GAEC 8 ska Jordbruksverket titta på en ordning för när lika län omfattas av kravet. Under våren kommer en digitalisering av landskapselement i skogs och mellanbygd att startas upp. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet inväntar svar på uppdrag om kontroll och sanktion samt uppdrag om förenkling. Båda uppdragen ligger på Jordbruksverket. Underlag från Jordbruksverket har kommit in när det gäller planändring 2 av strategisk plan. Där har Jordbruksverket tittat på behov av omfördelning av miljöersättningar för att stärka lönsamhet och robusthet i livsmedelsproduktionen. Utöver detta har vi framför oss införande i strategisk plan av grundvillkor för social konditionalitet till 2025, vilket antingen kommer med tillsammans med planändring 2 eller i en tredje ändring.

Arbetet har inletts kring politiken från och med 2028. Lagförslag förväntas komma från EU under 2025 och strategiska dialoger på EU-nivå ska inledas under vintern. I Sverige ska det hållas hearing kring svenska förhandlingspositioner och möjligen svenska inspel i dialogen. Datum för detta ska meddelas. Viktiga frågor för kommande politik är ökad robusthet, utvidgning av EU, gröna given, rural vision, förenkling och bedrägeribekämpning. Avslutningsvis gavs tips på en film om miljöstöden i strategisk plan som nyligen publicerats.

10 Information från EU-kommissionen

Anneli Weinholt (**EU-kommissionen**) lyfte att det är val till Europaparlamentet nästa år. Kommissionen som helhet försöker få igenom pågående lagstiftning. I ordföranden Ursula von der Leyens tal nämndes att det ska hållas strategiska dialoger om jordbrukets framtid inom EU. Än så länge finns inte mer detaljer. Anneli Weinholt förklarade att de återkommer om detta när de

vet mer. Vidare ska kommissionen lämna en rapport till rådet och Europaparlamentet om hur målen uppnås för den gröna given.

Utnyttjandet av areal- och djurbaserade ersättningar är i allmänhet i linje med vad som är planerat, men variationer finns mellan medlemsstaterna. Sveriges ändring av strategiska planen förväntas antas innan årets slut. En konferens ska anordnas i Portugal den 7–8 maj med fokus på innovation och operationella grupper inom EIP. Urve Laas (**EU-kommissionen**) nämnde att en rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om alla medlemsstaters strategiska planer för GJP förväntas publiceras imorgon ([länk](#) till rapporten).

Diskussion

Sofia Björnsson (**Lantbrukarnas Riksförbund**) undrade om rapporten som ska publiceras imorgon har sammanställts av konsulter eller om det är en intern rapport från kommissionen. Vidare undrade Sofia om den strategiska dialogen som ska hållas är bredare än enbart CAP. Anneli Weinholt (**EU-kommissionen**) svarade att det är kommissionens egen rapport. När det gäller den strategiska dialogen finns inte så mycket information, men den handlar om jordbruket inom EU och inte enbart CAP.

11 Övriga frågor

Inga ytterligare frågor ställdes. Sofias Björnssons (**Lantbrukarnas Riksförbunds**) övriga fråga om investeringsstöd hade kommit upp under tidigare punkter och Sofia skulle återkomma med frågor. Olof Johansson (**Jordbruksverket**) bekräftade att frågan är viktig och att den ingår i målstyrningsarbetet. I det arbetet inbegrips fortsatt dialog med LRF och länsstyrelserna för att förstå problematiken.

Maria Gustafsson (**Nationella nätverket för GJP**) informerade om läget i utifrån nätverkets verksamhet (se bilaga 8). Maria Gustafsson passade även på att tacka för sig då hon ska sluta som verksamhetsledare för nätverket.

12 Nästa möte

Ordföranden föreslog att det första mötet för år 2024 blir ett digitalt möte den 16 januari som enbart ska avse den årliga prestationsrapporten och kommitténs yttrande om den.

Vidare föreslogs att det andra mötet blir ett fysiskt möte, eventuellt kombinerat med studiebesök, den 28–29 maj 2024. En enkätfråga kommer att skickas om förslag om plats.

Ett ytterligare möte kan vara aktuellt och förslaget var då digitalt möte den 6 november.

13 Mötets avslutande

Ordföranden tackade samtliga deltagare och avslutade mötet.

Tobias Olsson

Thérèse Ljungquist

Ordförande

Övervakningskommittén sekretariat

Protokollet har signerats, men på grund av krav på tillgänglighetsanpassning publiceras det utan namnunderskrifter på webbsidan.